

Resistenta parasiter – de finns i Sverige idag

Idag upptäcks resistenta parasiter på upp till tio svenska gårdar varje år!

Resistens innebär genetisk motståndskraft mot avmaskningsmedel hos maskarna. Det vill säga det finns fortfarande ägg i träcken efter avmaskning, man blir aldrig av med dem.

Hur skulle du göra om resistenta parasiter upptäcktes på din gård? Förstörda förutsättningar för livdjurshandel, dålig hälsa och tillväxt, lammförluster – det kostar mycket att drabbas, både ekonomiskt, känslomässigt och i form av ökat arbete. Vi kan inte längre ta lätt på risken, även din besättning kan drabbas.

Hur förhindrar man att få in parasiter?

1. Livdjursköp är den absolut största riskfaktorn

- **Sök information från säljaren.** Fråga säljaren om träckprov + behandlingskontroll gjorts. Fråga efter obduktionssvar om man haft problem. Begär [hälsodeklaration](#).
- **Köp från så få besättningar** som möjligt.
- **Har säljaren importerat livdjur** är det extra viktigt att fråga efter vilka kontroller som gjorts för att säkerställa att djuren inte fört med sig resistenta tarmparasiter.
- **Följ aktuella karantänsrekommendationer*.**
  - Ta prov och avmaska första dagen.
  - Ta ytterligare prov 7–10 dagar senare och skicka för behandlingskontroll.
  - Rådgör med veterinär.
- **Seminerings kan användas** strategiskt för att undvika eller minimera livdjursinköp.
- **Import av sperma eller embryon** är ett säkert sätt att inte köpa resistenta parasiter vid behov av import av genetiskt material.

2. Avmaska endast vid behov

- **Ta träckprov** för att veta när avmaskning behövs.
- **Använd "rätt" preparat.** Rådgör med veterinär.
- **Ge tillräcklig dos** och med rätt teknik.
- **Kontrollera effekt** genom att göra behandlingskontroll.
- **Utred vid misstanke** om resistens.
  - Om lammen "inte är på hugget" och inte blir bättre efter avmaskning.
  - Vid hög foderåtgång vintertid för att hålla tackornas hull hyfsat.
  - Höga äggantal i parasitprov.
  - Ta hjälp för att utreda om problem av den här typen beror på resistenta parasiter!

3. Betesplan

- **Träckprov före betessläpp**, men helst inte tidigare än andra halvan av april då en del arter av maskar, t ex stora magmasken, kan vara i vinterdvala**.
- **Välkomstbete**
- **Återväxt**
- **Växelbete** med annat djurslag.
- **Provtagning vid strategiska tidpunkter** och avmaskning vid behov.

4. Fråga!

- **Gård & Djurhälsans fårhälsoveterinärer** kan mycket om resistenta parasiter hos får, och samverkar framför allt med SLU, men även med SVA och VÄXA. De kan hjälpa till med förebyggande rådgivning och utredning vid problem.
- **Vid planer på livdjursimport**, kontakta Svenska Djurbönders Smittskyddskontroll (SDS) för fri rådgivning.

Läs mer

Gård & Djurhälsan: Karantänsrekommendationer avseende mag- och tarmparasiter

Gård & Djurhälsan: Särskild varning för resistenta tarmparasiter

Gård & Djurhälsan: Inköps- och besöksrutiner för fårbesättningar

Gård & Djurhälsan: Håll koll på masken/Avmaska på rätt sätt

Gård & Djurhälsan: Parasitprojekt under 2018

Gård & Djurhälsan: Med fokus på Bete och parasiter

---

*Rekommendationerna är framtagna i samarbete mellan Gård & Djurhälsan, SVA, SLU och Växa.

**Notera att bara en del av maskarna går i dvala under vintern, vilket innebär att det fortfarande kan finnas aktiva maskar som stör djuren under vintertid. I synnerhet stora magmaskar, vilka då kan påvisas med träckprov.

Sammanställning Anna Bergström (SF), faktagranskning Katarina Gustafsson (G&D)